

Verkennd Ecologisch Onderzoek Engweg 38a te Driebergen-Rijsenburg

Eindrapportage

Uitgave: november 2019

Watersnip-rapport 17A063

Colofon

Titel	Verkennd Ecologisch Onderzoek Engweg 38a te Driebergen-Rijsenburg
Status rapport	Eindrapportage
Projectnummer	17A063
Datum uitgave	november 2019
Samengesteld door	Brigit van Dam, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies Meia Domburg, medewerker Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	B.H. van Garderen Reepad 5 3972 DR Driebergen

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	TOETSINGSKADER.....	5
2.1	EUROPESE RICHTLIJNEN	5
2.2	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING	5
2.2.1	<i>Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)</i>	<i>5</i>
2.2.2	<i>Natuurnetwerk Nederland</i>	<i>8</i>
2.2.3	<i>Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (herijking 2016)</i>	<i>10</i>
3	LOCATIEBESCHRIJVING	11
3.1	HUDIGE SITUATIE	11
3.2	PLANNEN	12
4	RESULTATEN ONDERZOEK	13
4.1	METHODE.....	13
4.2	EERDERE ONDERZOEKEN	13
4.3	FLORA.....	13
4.4	FAUNA	13
4.4.1	<i>Vogels</i>	<i>13</i>
4.4.2	<i>Amfibieën.....</i>	<i>14</i>
4.4.3	<i>Reptielen.....</i>	<i>16</i>
4.4.4	<i>Grondgebonden zoogdieren.....</i>	<i>17</i>
4.4.5	<i>Vleermuizen.....</i>	<i>18</i>
4.4.6	<i>Overige soorten.....</i>	<i>19</i>
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT.....	23
6	BRONNEN	25

1 Inleiding

In verband met de sloop van gebouwen (stallen/schuren) en het bouw- en woonrijp maken van het perceel aan Engweg 38a te Driebergen-Rijsenburg dient een verkennend ecologisch onderzoek uitgevoerd te worden. Binnen het plangebied worden 5 stallen/schuren afgebroken om ruimte te maken voor twee extra woningen.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming).
Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Wet Natuurbescherming)
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) aangetast worden (Toepassing Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

Werkwijze

Middels een bureaustudie, waarin relevante informatie en internetpagina's worden bestudeerd, zal nader worden onderzocht welke beschermde gebieden, zoals NNN en Natura2000 er in de (directe) van het plangebied aanwezig zijn. In de rapportage wordt beschreven welke mogelijke effecten de geplande activiteiten hebben op deze gebieden. Met behulp van een de Nationale Database Flora & Fauna (NDFF) wordt bekeken welke beschermde diersoorten aanwezig zijn in de directe omgeving (0-1km) en in de omgeving van het plangebied (1-5km). In de rapportage wordt beschreven of binnen het plangebied geschikt leefgebied aanwezig is en of de geplande werkzaamheden schade kunnen veroorzaken aan het leefgebied van deze soorten.

In oktober 2017 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten. In juni 2018 is het rapport naar aanleiding van enkele opmerkingen van de gemeente aangepast.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en

verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

2.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn en worden aangeduid als Natura2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura2000-gebied vallen.

Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstorend effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregime soorten "Vogelrichtlijn (wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn" (wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime "andere soorten" (wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het

geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Door het nemen van (mitigerende) maatregelen kan een ontheffingsaanvraag in de meeste gevallen voorkomen worden. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 1).

Deze mitigerende maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Ook het integreren van ecologische maatregelen in onderdelen van het plan met het oog op consolideren van het leefgebied voor populaties kan een ontheffingsaanvraag voorkomen.

Figuur 1: Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die

jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Het plangebied aan de Engweg te Driebergen maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebied.

Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied is 'Kolland en Overlangbroek' ten zuidoosten van het plangebied. De afstand tot dit Natura2000-gebied is 9 km. Het Natura2000-gebied 'Rijntakken' ligt op 9,4 km ten zuidoosten van het plangebied.

In oktober 2019 is door Kubiek Ruimtelijke plannen met behulp van het programma Aeries een berekening gemaakt van de stikstofdepositie binnen het plangebied. Hierbij is gekeken naar de huidige situatie en nieuwe situatie. Van de nieuwe situatie zijn twee fases meegenomen in de berekening, de aanleg en de gebruiksfase.

In het programma Aeries worden alle gebieden meegenomen waarbij sprake is van stikstofgevoelige habitattypen. In de berekening van dit plangebied is gekeken naar; Oostelijke Vechtplassen, Rijntakken, Veluwe, Lingegebied & Diefdijk-Zuid, Zouweboezem, Binnenveld en Kolland & Overlangbroek. Uit de berekening is naar voren gekomen dat de grenswaarde van 0,0 mol/ha/jr niet wordt overschreven.

Hieruit kan geconcludeerd worden dat de plannen voor de nieuwbouw van woningen niet zal leiden tot een significant negatief effect op de omliggende beschermde gebieden.

Het Natura2000-gebied 'Kolland en Overlangbroek' bestaat uit vochtige alluviale bossen. Er zijn voor dit gebied geen doelsoorten aangewezen.

Het Natura2000-gebied 'Rijntakken' omvat vier deelgebieden: Uiterwaarden IJssel, Uiterwaarden Neder-Rijn, Gelderse Poort en Waal. Het deelgebied Uiterwaarden Neder-Rijn is van toepassing op het plangebied. Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Rijntakken' zijn: Bever, Bittervoorn, Elft, Grote modderkruiper, Kamsalamander, Kleine modderkruiper,

Meervleermuis, Rivierdonderpad, Rivierprik, Zalm en Zeeprik. Aangewezen vogelsoorten zijn: Aalscholver, Bergeend, Blauwborst, Brandgans, Dodaars, Fuut, Goudplevier, Grauwe gans, Grote karekiet, Grutto, IJsvogel, Kempshaan, Kievit, Kleine zwaan, Kolgans, Krakeend, Kuifeend, Kwartelkoning, Meerkoet, Nonnetje, Oeverzwaluw, Pijlstaart, Porseleinhoen, Roerdomp, Scholekster, Slobeend, Smient, Tafeleend, Toendrarietgans, Tureluur, Watersnip, Wilde eend, Wilde zwaan, Wintertaling, Woudaapje, Wulp en Zwarte stern.

Een deel van deze soorten is alleen binnen het Natura2000-gebied aanwezig. Het plangebied ligt binnen de actieradius van enkele vogelsoorten, zoals Slobeend en Smient. Het plangebied bestaat uit een boerenerf met een boerderij en opstallen. De opstallen zijn nog volop in gebruik als manage. Binnen het plangebied zijn geen open graslanden met brede watergangen aanwezig, die de genoemde doelsoorten nodig hebben als foerageergebied. Hierdoor is het plangebied niet geschikt als foerageer- en leefgebied voor bovengenoemde doelsoorten.

Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

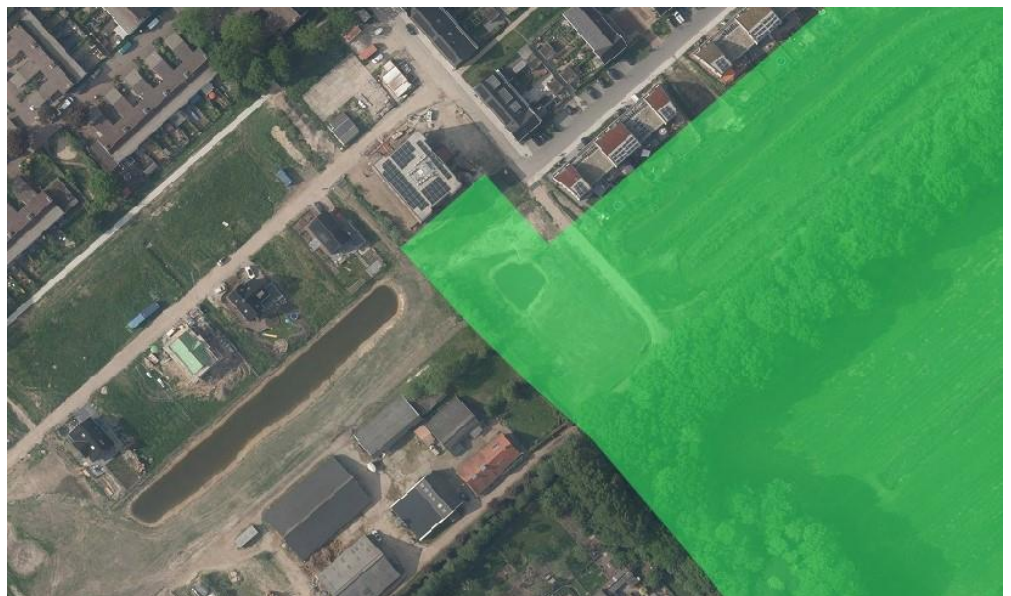
Binnen het plangebied is geen sprake van het kappen van bomen. Hierdoor is de herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming niet aan de orde.

2.2.2 *Natuurnetwerk Nederland*

Het Natuurnetwerk Nederland in de wet benoemd als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgen agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte,

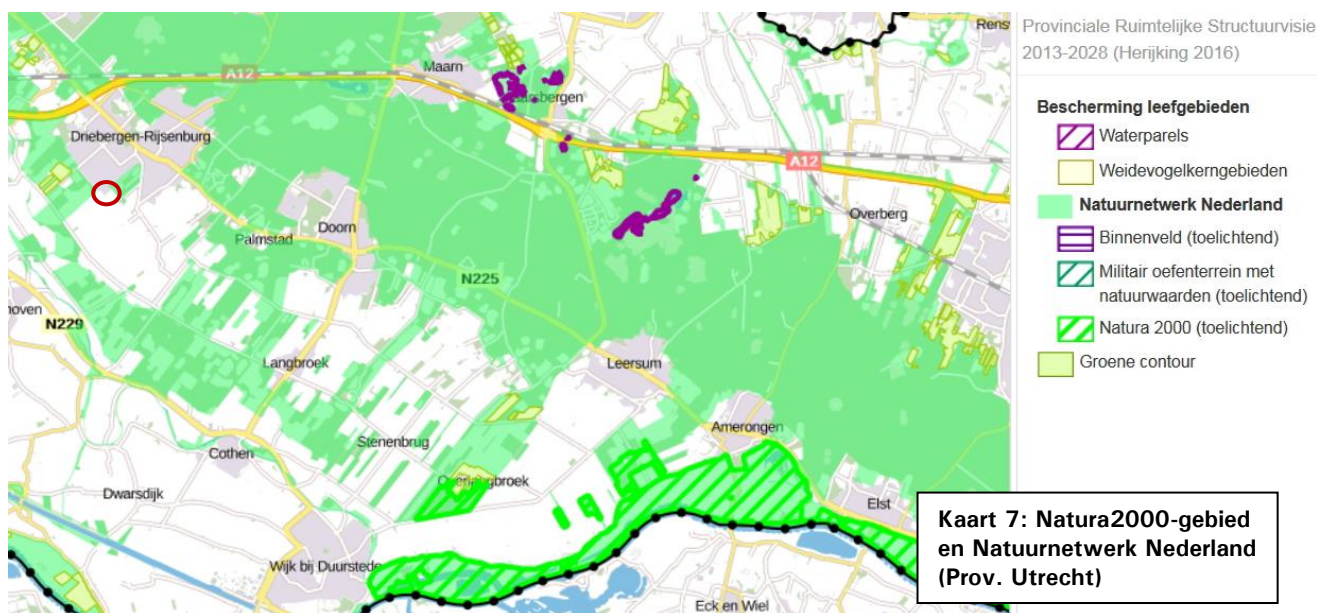
Figuur 2: Detail NNN-gebied nabij het plangebied

opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Aan de noordkant van het plangebied loopt een deel van een NNN-gebied (zie figuur 2). Dit deel van het plangebied krijgt een natuurbestemming, aangevuld met een Waarde Ecologie. De toegangsweg naar de nieuwe kavels blijft hetzelfde als die nu in gebruik is voor de (voormalige) paardenhouderij. De grenzen van het NNN-gebied zijn aangewezen terwijl de weg reeds in gebruik was voor de paardenhouderij. In de rapportage van Kubiek Ruimtelijke plannen wordt uitgegaan van een huidig aantal verkeersbewegingen met personenauto's van 7 per etmaal en 12 vrachtwagen (diesel) per maand. Door de opstellers van de provincie is er geen probleem in gezien dat deze zandweg onderdeel ging uitmaken van het NNN-gebied. Verstoring door verkeer is alleen van belang voor zeer schuwe diersoorten die niet aan menselijke aanwezigheid gewend zijn. Deze weg ligt er al langere tijd en wordt door meerdere bedrijven en woningen gebruikt. De dieren in de omgeving kunnen daarmee leven en accepteren dat. In de huidige plannen vinden er geen veranderingen plaats aan de weg en het nabij gelegen bosperceel. Een agrarisch bedrijf zorgt voor meer uitstraling naar de omgeving dan woningen. Voorbeelden hiervan zijn stalverlichting, geluiden, activiteit (ook in het duister) en maaien. *Om lichtverstoring van de woningen te voorkomen is geadviseerd terughoudend te zijn met buitenverlichting en de armaturen naar beneden te richten. De verlichting dient zo laag mogelijk geplaatst te worden, zodat uitstraling naar de omgeving voorkomen wordt. Dit maakt inmiddels onderdeel uit van het kavelpaspoort.* Het slopen van de schuren en stal en de nieuwbouw van woningen zal daarom geen schade veroorzaken aan de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN-gebied.

Figuur 3: Ligging van het plangebied t.o.v. het Natura2000-gebied en het Natuurnetwerk (bron: www.ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl)

2.2.3 Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (herijking 2016)

Op 4 februari 2013 is de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 vastgesteld door Provinciale Staten van Utrecht. De Structuurvisie geeft op regionaal niveau invulling aan de ruimtelijke ordening en maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer. In 2016 heeft een herijking van deze Structuurvisie plaatsgevonden.

Het ruimtelijk beleid van de Provincie is gericht op drie pijlers:

- Een duurzame leefomgeving
- Vitale dorpen en steden
- Landelijk gebied met kwaliteit

Uitgangspunten voor het Landelijk gebied met kwaliteit zijn:

1. Uitnodigende zones die stad en land verbinden en bijdragen aan de kwaliteit van het binnenstedelijk leefmilieu.
2. Behouden en versterken van de kernkwaliteiten van het landschap en behoud van aardkundige waarden.
3. Behouden en ontwikkelen van een vitaal en samenhangend stelsel van natuur-gebieden.
4. Een economisch vitale en duurzame landbouwsector.
5. Behouden en ontwikkelen van de mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding (recreatie en toerisme).
6. Behouden van gebieden waar rust en stilte kan worden ervaren.

NB: Het ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 dient na de herijking nog vastgesteld te worden. Met de geconsolideerde versie kan de structuurvisie van 2013, inclusief de vastgestelde wijzigingen (1e partiele herziening d.d. 10 maart en 2e partiele herziening d.d. november 2014), voortaan in één document geraadpleegd worden. De originele versies van de structuurvisie en de herzieningen blijven tot aan de vaststelling van de herijkte versie beschikbaar voor juridische kwesties.

De Natura2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (voormalig EHS) zijn reeds beschreven in paragraaf 2.2.1 en 2.2.2. Er liggen ook natuurwaarden buiten de NNN en de groene contour. Deze dragen veelal bij aan de essentiële gebiedskenmerken en aan de regionale biodiversiteit en dienen daarom behouden te blijven. Op de kaart 'Natura 2000-gebied en Natuurnetwerk' van de Provincie Utrecht (zie figuur 3) zijn de gebieden aangegeven waar zich de belangrijkste natuurwaarden buiten de EHS en de groene contour bevinden.

Een specifieke categorie van natuurwaarden buiten de EHS zijn weidevogel-kerngebieden. Weidevogels zijn karakteristiek in het traditioneel open (veen)weidelandschap. Om de weidevogels en het cultuurlandschap waarin zij verblijven te behouden, beschermt de Provincie deze landschappen tegen inbreuken op de openheid en verkavelingsstructuur.

Het plangebied ligt buiten de gebieden die op de kaart 'Natura 2000-gebied en Natuurnetwerk' van de Provincie Utrecht aangegeven zijn als Weidevogelkerngebied (zie figuur 3). Er zal daarom geen schade ontstaan door de geplande nieuwbouwplannen.

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten 147,450.

Binnen het plangebied staan een woning, een stal en diverse schuren. Het plangebied is het eigendom van dhr. B. van Garderen.

De woning (a. figuur 5), blijft behouden.

De overige schuren en de stal (b, c, d. e. en f.) worden afgebroken.

Schuur b. is grotendeels opgetrokken uit baksteen. Bovenaan de muur zitten doorzichtige golfplaten voor het licht. In het golfplatendak zitten ook lichtramen.

Schuur c is opgetrokken uit baksteen, die vervolgens grijs zijn geverfd. In de muren zitten enkele ramen. Het dak is van enkelvoudige golfplaten.

Schuur d. is een grotendeel open schuur waar grote materieel, zoals een tractor, worden opgeslagen. De schuur is opgetrokken met stalen binten en heeft houten wanden met een enkelvoudig golfplaten dak.

Schuur e. is een schuur voor de opslag van hooibalen en andere benodigdheden. De schuur heeft een betonnen fundering en is verder opgetrokken met stalen binten en hout (gepotdekseld). Het dak bestaat uit enkelvoudige golfplaten. In de nok van het dak zit over de hele lengte een lichtkoepel. Ook in het dak zelf zitten lichtplaten.

De stal (f.) is opgetrokken uit bakstenen en is opgetrokken met houten binten. Ook de stal heeft een enkelvoudig golfplaten dak. Een deel van dak is afgewerkt met isolatiemateriaal. In de nok van het dak loopt een lichtkoepel. De stal is nog in gebruik. Er staan paarden in.

Aan de zuidwestkant loopt het plangebied door in graslandpercelen die ook bij het plangebied horen. Aan de zuidoostkant wordt het plangebied begrenst door een

Figuur 4: Plangebied (rode contour)

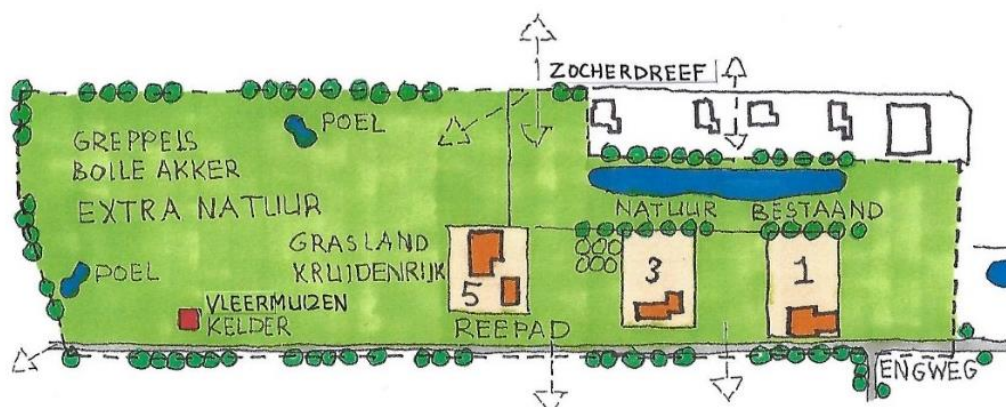

Figuur 5: Overzicht van bebouwing binnen plangebied (bron: www.google.nl/maps)

houtwal. Deze loopt heel ver door in zuidwestelijke richting in de vorm van knotelzen. Aan de noordwestkant van het plangebied ligt een stuk compensatienatuur. Dit is aangelegd i.v.m. de aangrenzende nieuwbouw. Aan de noordoostkant wordt het plangebied begrensd door de Engweg en diverse landgoederen met veel bomen.

3.2 Plannen

Zoals reeds vermeldt blijft de woning behouden. De aanwezige schuren en de stal zal worden afgebroken. Het plangebied wordt bouwrijp gemaakt voor de nieuwbouw van twee woningen (zie figuur 5). Voor deze ontwikkeling zullen geen bomen gekapt worden. Binnen het plangebied is geen water aanwezig. De aanwezige toegangsweg blijft behouden. Aan de noordwestkant van het plangebied is een zone ingericht als natuur. Deze natuur zal verder uitgebreid worden in westelijke richting.

Figuur 6: Nieuwbouwplannen voor Engweg 38a en de uitbreiding van natuur

Figuur 7: Landschappelijke ligging van het plangebied

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, werd een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op vrijdag 27 oktober 2017 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Hierbij is het terrein met de aanwezige bebouwing bekeken en de direct aangrenzende graslanden (200 meter ten westen van de stallen). Tijdens de inventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.2 Eerdere onderzoeken

Uit eerder onderzoek van Van den Bijtel ecologisch onderzoek uit 2009 is gebleken dat er binnen het plangebied meerdere verblijfplaatsen van beschermde soorten aanwezig waren. Het ging hierbij om jaarrond beschermde nesten van Kerkuil en Steenuil en om verblijfplaatsen van de Gewone dwergvleermuis. Op basis van dit onderzoek is een FF-ontheffing aangevraagd en verkregen (FF/75C/2010/0368).

Deze inventarisatiegegevens zijn verouderd en de ontheffing is verlopen. De omgeving van het plangebied is de afgelopen jaren veranderd door de bouw van een woonwijk en de aanleg van een natuurzone. Dit kan een forse invloed hebben op de aanwezigheid van beschermde soorten. Hieronder wordt beschreven wat er tijdens de veldinventarisatie is aangetroffen.

4.3 Flora

Binnen het plangebied komen verschillende bomen en struiken voor. Langs de zuidoostkant ligt een houtwal met, onder andere Els, Haagbeuk, Knotels, Knotwilg en Meidoorn.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied, wat bestaat uit een intensief gebruikt boerenerf, ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied. Er zijn bijvoorbeeld ook geen beschermde varens aangetroffen.

4.4 Fauna

4.4.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Kauw, Koolmees, Spreeuw en Turkse tortel. Er lopen kippen rond op het terrein.

Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden. De inventarisatie heeft buiten het broedseizoen plaatsgevonden. Er zijn daarom geen broedende vogels aangetroffen. Wel zijn er meerdere nesten van de Turkse tortel gevonden in schuur e.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. De schuren zijn niet geschikt voor nesten van de Gierzwaluw. Er zijn geen geschikte ruimtes onder het dak. Het dak bestaat uit enkelvoudige golfplaten. Ook voor de Huismus zijn geen geschikte ruimtes aangetroffen. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van deze soorten kunnen worden uitgesloten.

In de gepotdekselde schuur en de paardenstal werden nesten van de Boerenwaluw aangetroffen. De Boerenwaluw is flexibel genoeg om een nieuwe nestlocatie te vinden. Er zijn in de directe omgeving van het plangebied voldoende schuren aanwezig waar deze soort een nest kan bouwen.

Boven de bomen van het aangrenzende bos werd een Buizerd gezien.

Waarschijnlijk heeft deze soort op eens stille locatie een (jaarrond beschermd)

nest. De directe omgeving van het plangebied kan niet tot een stille locatie worden gerekend, o.m. door de nieuwe woonwijk.

Uit het onderzoek van 2009 blijkt dat er een Kerkuil broedde in één van de schuren. In 2016 is de Kerkuil-kast verplaatst naar het buurperceel aan Kloosterlaantje. Waar de kast nu exact hangt is niet bekend. De kast hangt buiten de directe invloedssfeer van het plangebied.

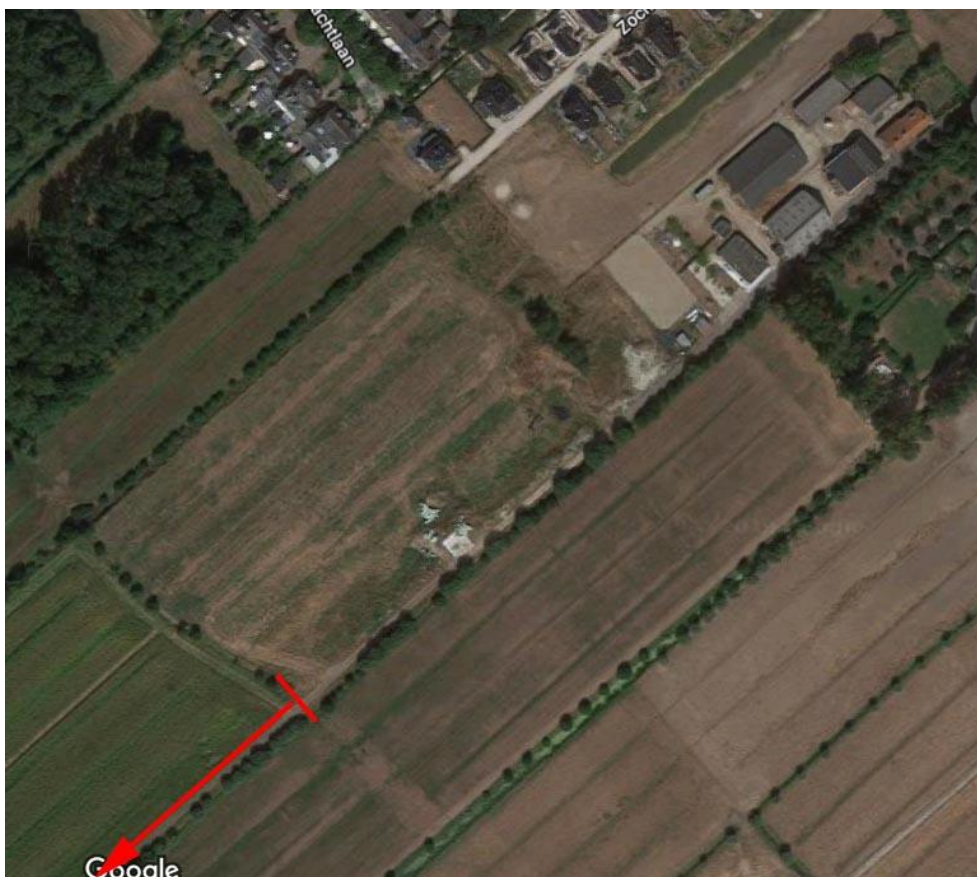
Figuur 8: Eén van de aangetroffen nesten

De Steenuil broedt in de knotbomen aan de zuidwestkant van het plangebied in de elzenwal (mondelinge mededeling dhr. Hoogenraad (voormalig eigenaar)). Tijdens het veldbezoek is er geen Steenuil aangetroffen. De eerste van de rij knotelzen liggen buiten de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden op meer dan 200 meter afstand van de geplande nieuwbouw. De Steenuil zal op ruime afstand van de bedrijfsgebouwen broeden. De Steenuil is een vogelsoort die bij voorkeur leeft en broedt op boeren erven. Deze soort is dus ingesteld op leven bij menselijke bebouwing en is niet schuw. *Geadviseerd wordt om in de omgeving van de nieuwe woningen een steenuil-kast te plaatsen.*

De schuren zijn uitvoerig onderzocht op de aanwezigheid van nestlocaties van uilen. Indien er een zolder aanwezig was is deze onderzocht op de aanwezigheid van braakballen, veertjes en resten van kleine zoogdieren of vogeltjes. Deze zijn niet aangetroffen. Het plangebied heeft dus geen functies al roest- en/of voortplantingslocatie voor uilen.

4.4.2 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Uit de bureaustudie blijkt dat Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen wnb-andere soorten) voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). Voor deze soorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming een algemene vrijstelling in de provincie Utrecht.

Figuur 9: Locatie waar rij knotelzen begint waar de Steenuil broedt

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Alpenwatersalamander (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd'), Heikikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd'), Kamsalamander (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') en Poelkikker (wnb-hrl /

Rode lijst status 'thans niet bedreigd') voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). Volgens de bureaustudie komt de beschermde Rugstreeppad niet voor.

De Alpenwatersalamander leeft voornamelijk in bosrijke gebieden met zowel loof- als naaldbomen.

De Heikikker komt voor in o.a. vochtige heidegebieden en hoog- en laagveengebieden. Hij geeft de voorkeur aan schrale omstandigheden. Voor de voortplanting is hij afhankelijk van ondiepe zure (pH 4 – 5,5) wateren met oevervegetatie. Verder moet er voldoende ruige en structuurrijke vegetatie aanwezig zijn waar deze kikker kan schuilen tegen predators.

De voorkeur van de Kamsalamander gaat uit naar kleinschalige landschappen met bospercelen, heggen en struwelen. Het voortplantingsbiotoop bestaat voornamelijk uit matig voedselrijke tot voedselrijke, stilstaande wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie.

De Poelkikker is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren en oevers. De voorkeur gaat uit naar goed begroeide oeverzones. En het leefgebied is vaak vrij omvangrijk of maakt deel uit van meerdere wateren. De Poelkikker is een kritische soort, die houdt van voedselarm, schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak

zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden, en in uiterwaarden. Poelkikkers overwinteren niet in het water, maar meestal op het land.

Alle vier deze soorten amfibieën komen voor in de omvangrijke bosgebieden te noordoosten van het plangebied, de Kaapse bossen en de Utrechtse heuvelrug. Voor deze soorten geldt dat ze afhankelijk zijn van water voor de voortplanting. Binnen het plangebied is geen water aanwezig.

Aan de noordwestkant van het plangebied is in 2014 een amfibieënpool aangelegd die geschikt is voor meerdere van de bovengenoemde amfibieënsoorten. Hierdoor kan het plangebied incidenteel gebruikt worden als foerageergebied. Er zijn echter geen geschikte overwinteringslocaties aanwezig voor deze soorten binnen het plangebied. De geplande werkzaamheden zullen daarom geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de populaties van de beschermde amfibieënsoorten.

Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten en de terreincondities worden binnen het plangebied geen andere beschermde amfibieën verwacht. Er is geen voortplantings- of overwinteringshabitat aanwezig.

4.4.3 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de beschermde Ringslang (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar'), Hazelworm (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') en Zandhagedis (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1 km). De Adder (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') en Levendbarende hagedis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'gevoelig') komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5 km).

De Ringslang is een watergebonden soort. Tevens heeft deze soort rijk begroeide oevers nodig om in te jagen en om zich te kunnen verschuilen. Deze ontbreken in het plangebied. Voor de voortplanting maakt deze soort gebruik van broeihopen van takkenbossen en snoeiafval. Deze zijn binnen het plangebied niet aangetroffen. De Ringslang is incidenteel waargenomen door de voormalige eigenaar van het perceel dhr. Hoogenraad in het weiland achter het plangebied. De Ringslang zal met name foerageren op de nabij gelegen weidepercelen en in de sloten en oevers. Het plangebied zelf is ongeschikt als leefgebied. De geplande werkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige permanente staat van instandhouding van de populatie ringslangen.

De Hazelworm leeft op terreinen die zeer dicht zijn begroeid. Zijn voorkeur gaat o.a. uit naar onverharde bossen, bosranden, heide, bermen langs wegen en sporen en kalkgraslanden. Het plangebied beantwoordt niet aan de biotoopeisen van de Hazelworm.

De Zandhagedis komt in Nederland vooral voor in heidegebieden op hogere zandgronden in het oosten, zuiden en midden van ons land. Ook in de duinen van Zuid-Holland en Noord-Holland komt deze soort voor. Het plangebied kent geen open plekken met zand en is ongeschikt als leefgebied voor de Zandhagedis.

De Levendbarende hagedis geeft de voorkeur aan enigszins vochtige heide of heide met vennen en aan weg- en spoorbermen en ruigten met veel verschillende soorten vegetatie. Deze habitats komen niet voor in het plangebied.

Voor de Hazelworm, Zandhagedis en Levendbarende hagedis geldt dat deze voorkomen in de Kaapse bossen en op de Utrechtse heuvelrug. Het plangebied is door het ontbreken van ruige vegetatie of open zandgronden niet geschikt als leefgebied voor deze soorten. De aanwezigheid van de Hazelworm, Zandhagedis en levendbarende hagedis kan door het ontbreken van geschikt leefgebied worden uitgesloten.

Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied geen andere beschermde reptielen verwacht.

4.4.4 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere beschermde zoogdieren voorkomen in en rond het plangebied, namelijk Aardmuis, Bosmuis, Bunzing, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Haas, Huisspitsmuis, Konijn, Ree, Veldmuis, Vos, Wezel en Woelrat (0-1km) en Hermelijn, Rosse woelmuis (1-5km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de provincie Utrecht.

Tevens blijkt uit de bureaustudie dat de beschermde Bever (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig'), Boomarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar'), Das (wnb-andere soorten) en Eekhoorn (wnb-andere soorten) voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). Damhert (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') en Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5km).

Voor de Boomarter en Eekhoorn geldt dat deze soorten vooral voorkomen in een bosrijke omgeving. Deze soorten komen voor in de bosrijke omgeving ten oosten van het plangebied. Het plangebied is te gecultiveerd en is daardoor ongeschikt voor deze soorten. De aanwezigheid van de Boomarter en Eekhoorn binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Ook voor de Das geldt dat het plangebied te verhard en te cultuurtechnisch is ingericht met allerlei verhardingen, schuren en een stal. Er zijn daardoor geen mogelijkheden voor het zoeken naar regenwormen. Daarnaast wordt het plangebied, door de aanwezigheid van de paarden intensief gebruikt. De Das kan slecht tegen verstoring en is zeer schuw. Het plangebied is daarom niet geschikt als leefgebied voor de Das, omdat het niet voldoet aan de specifieke eisen die deze soort stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van de Das kan worden uitgesloten. In de nieuwe situatie zal het plangebied mogelijk geschikter worden voor de Das. Er komt meer wormenrijk gazon en natuur en het zal rustiger worden, omdat er geen bedrijvigheid meer plaatsvindt.

Bevers komen voor in waterrijke gebieden en met overgangen tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De voorkeur van de Bever gaat uit naar rustige rivieren en meren in de directe omgeving van broekbossen met bomen als wilg en es. Het plangebied voldoet niet aan de specifieke eisen die de Bever stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Het Damhert komt vooral voor in lichte loofbossen en gemengde bossen, minder vaak in uitgestrekte naaldbossen. Hij heeft een voorkeur voor oudere bossen met een dichte onderbegroeiing. Ook deze soort zal voorkomen in de bossen van de Utrechtse Heuvelrug. Het plangebied is niet geschikt als leefgebied voor deze soort, het is te gecultiveerd en te open. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

De Waterspitsmuis is gebonden aan sloten en vegetatierijke oevers. Het plangebied is niet geschikt als leefgebied door de afwezigheid van geschikt biotoop. Ook de aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

4.4.5 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (wnb-hrl). Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied zoals Baardvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis en Watervleermuis (0-1km) en Tweekleurige vleermuis (1-5km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

De af te breken schuren en stal zijn niet geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten. Schuur b heeft een eensteensmuur en dus geen spouw. Het dak met de golfplaten is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Er zijn verder geen locaties aangetroffen in deze schuur die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Schuur c heeft ook eensteensmuren en geen spouw. Door de lichtplaten in het dak en aan de bovenzijde van de muren komt veel licht binnen. Schuur d is te open van structuur om ruimte te bieden voor vleermuizen. Er is geen spouwmuur aanwezig en ook onder het dak, de enkelvoudige golfplaten zijn geen mogelijkheden voor een verblijfplaats. Schuur e is ook te open van structuur. Tussen de houten planken zitten kieren, waardoor de wind naar binnen komt. Ook hier zijn geen dubbele wanden waar vleermuizen tussen kunnen kruipen en ook het golfplatendak biedt geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen. De stal f biedt ook geen mogelijkheden voor een verblijfplaats. De muren zijn enkelsteens en het dak bestaat uit enkelvoudige golfplaten en bieden geen ruimte voor vleermuizen. Voor alle gebouwen geldt dat er geen sporen, uitwerpselen of mest, zijn aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van vleermuizen. Er is op de diverse zolders naar sporen van uitwerpselen gezocht tijdens het veldbezoek.

Figuur 10: Ingang van de paardenstal

Figuur 11: Binnenzijde schuur e.

De bomen en struiken in de houtwal aan de noordoostkant van het plangebied kunnen deel uit maken van een foerageergebied voor verschillende van de vleermuissoorten. Deze bomen blijven in de huidige plannen behouden. De bomen zijn relatief jong en niet heel dik. Ze vertonen geen kieren of scheuren voor verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten. De aanwezigheid van verblijfplaatsen in de bomen kan worden uitgesloten. De knotelzen kunnen mogelijk wel incidenteel dienen als verblijfplaats voor boombewonende soorten. Deze bomen staan echter buiten de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden binnen het plangebied.

De geplande werkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de populaties vleermuizen die voorkomen in en rond het plangebied.

4.4.6 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde waterslak Platte schijfhoren (wnb-hrl / Rode lijst status kwetsbaar') voorkomt nabij het plangebied (0-1km). De Gestreepte waterroofkever en Groene glazenmaker (wnb-hrl / Rode lijst status 'bedreigd') komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5km).

Voor de Platte schijfhoren, Gestreepte waterroofkever en de Groene glazenmaker geldt dat deze soorten gebonden zijn aan water en watervegetaties. Deze ontbreken binnen het plangebied. De aanwezigheid van deze beschermde soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura2000, Weidevogelkerngebied). Voor de nieuwbouw is een Aeries-berekening uitgevoerd. In de berekening van dit plangebied is gekeken naar de Natura2000-gebieden; Oostelijke Vechtplassen, Rijntakken, Veluwe, Lingegebied & Diefdijk-Zuid, Zouweboezem, Binnenveld en Kolland & Overlangbroek. Uit de berekening is naar voren gekomen dat de grenswaarde van 0,0 mol/ha/jr niet wordt overschreven. *Hieruit kan geconcludeerd worden dat de plannen voor de nieuwbouw van woningen niet zal leiden tot een significant negatief effect op de omliggende beschermde gebieden.*
- Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor de doelsoorten van de nabij gelegen Natura2000-gebieden. Schade aan Natura2000-doelsoorten is derhalve niet aan de orde.
- Een deel van het plangebied ligt in NNN-gebied. Dit deel van het plangebied krijgt een natuurbestemming, aangevuld met een Waarde Ecologie. Er komt geen nieuwe toegangsweg. Deze toegangsweg was reeds opgenomen binnen de grenzen van de NNN en maakt al jaren deel uit van dit gebied. De aanwezige diersoorten zijn dus gewend aan de weg en het gebruik ervan. Het agrarische bedrijf zorgde voor meer uitstraling (licht, geluid) dan woonhuizen. *Om lichtverstorend te voorkomen wordt geadviseerd om terughoudend te zijn met verlichting (zie ook paragraaf 5.2). Dit is inmiddels opgenomen in het kavelpaspoort.* Het slopen van de schuren en stal en de nieuwbouw van woningen zal geen schade veroorzaken aan de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN-gebied.
- Voor een deel van de beschermde soorten (Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Aardmuis, Bosmuis, Bunzing, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Haas, Huisspitsmuis, Konijn, Ree, Veldmuis, Vos, Wezel en Woelrat, Hermelijn en Rosse woelmuis) geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Utrecht. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Er zijn geen broedende vogels aangetroffen. De bomen zijn wel geschikt als nestlocatie voor algemeen voorkomende vogels. En er zijn enkele nesten van de Turkse tortel aangetroffen. Er zijn geen geschikte locaties binnen het plangebied die kunnen dienen als jaarrond beschermde nestlocaties voor de Gierzwaluw en Huismus. Wel zijn er enkele nesten van de Boerenzwaluw aangetroffen. In de directe omgeving van het plangebied zijn voldoende schuren aanwezig waar de Boerenzwaluw opnieuw kan gaan broeden. De in 2009 aangetroffen Kerkuil-kast is verplaatst. De Steenuil zit

buiten de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden. Er zijn in de aanwezige schuren en de stal geen sporen (braakballen, mest) aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van (andere) uilen. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dienen deze bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels weggehaald te worden, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*

- Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Alpenwatersalamander (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd'), Heikikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd'), Kamsalamander (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') en Poelkikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1 km). Deze amfibieënsoorten hebben water nodig om zich voort te kunnen planten. Binnen het plangebied is geen water aanwezig. Wel is er een geschikte amfibieënpool aangelegd ten noordwesten van het plangebied. Deze blijft behouden. Hierdoor kan het plangebied incidenteel dienen als foerageergebied. De geplande werkzaamheden zullen echter geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de populaties beschermde amfibieën.
- Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de beschermde Ringslang (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar'), Hazelworm (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') en Zandhagedis (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1 km). De Adder (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') en Levendbarende hagedis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'gevoelig') komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5 km). De Ringslang is een watergebonden soort. Er is geen water binnen het plangebied. Ook zijn er geen geschikte overwinteringslocaties binnen het plangebied aanwezig. Wel is de Ringslang waargenomen op de weilanden achter te plangebied, waarschijnlijk om te foerageren. De geplande werkzaamheden zullen echter geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de populatie van de Ringslang.
- Tevens blijkt uit de bureaustudie dat de beschermde Bever (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig'), Boommarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar'), Das (wnb-andere soorten) en Eekhoorn (wnb-andere soorten) voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1 km). Damhert (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') en Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5 km). Voor de Boommarter, Das, Eekhoorn en Damhert geldt dat deze voorkomen in de bossen van de Utrechtse Heuvelrug. Het plangebied is niet geschikt als leefgebied omdat het te gecultiveerd is en niet voldoet aan de specifieke eisen van deze soorten. De aanwezigheid van deze soorten kan worden uitgesloten. Voor de Waterspitsmuis geldt dat er geen geschikt leefgebied aanwezig is binnen het plangebied. Ook de aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.
- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Baardvleermuis, Gewone dwergvleermuis,

Gewone grootoorvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis en Watervleermuis (0-1 km) en Tweekleurige vleermuis (1-5 km). De aanwezige bebouwing is niet geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten. De schuren en stallen, zijn allemaal enkelwandig waardoor er geen ruimtes ontstaan voor vleermuizen om tussen de kruipen. Ook de golfplaten daken zijn enkelvoudig. De schuren d. en e. zijn ook te open en tochtig om geschikt te zijn als verblijfplaats. De aanwezige bomen zijn niet geschikt als verblijfplaats voor boombewonende soorten. Er zijn geen scheuren en kieren aangetroffen. De bomen kunnen wel dienen als foerageergebied. Foerageergebied is alleen beschermd indien het van groot belang is voor de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de soorten, doordat er onvoldoende alternatieven aanwezig zijn. Er zijn echter in de directe omgeving voldoende alternatieven. Tevens is er geen sprake van het kappen van bomen. De geplande werkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de populaties vleermuizen.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Geadviseerd wordt om gedurende de bouwwerkzaamheden nachtelijke uitstraling van bouwverlichting te voorkomen, zodat foeragerende vleermuizen niet verstoord worden. Vanaf de nieuwe woningen dient lichtuitstraling richting de houtwal in het noordoosten van het plangebied zoveel mogelijk voorkomen te worden. Dit kan door de lichtbundel en de armaturen te richten op de woningen en niet op de omgeving en om verlichting zo laag mogelijk te plaatsen om uitstraling naar de omgeving te voorkomen.

Tevens wordt geadviseerd een Steenuil-kast te plaatsen in de elzenwal ten zuidwesten van het plangebied.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Utrecht 1:25.000*, Landsmeer 2016
2. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
3. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 4 oktober 2016
4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2017. *Vleermuisprotocol 2017*, maart 2017.
6. NDFF - quickscanhulp.nl 13-10-2017 14:15:51

Geraadpleegde internetsites:

7. www.rijksoverheid.nl
8. www.bij12.nl
9. www.rvo.nl
10. www.ravon.nl
11. www.vleermuis.net
12. www.zoogdiervereniging.nl
13. www.vlinderstichting.nl
14. <http://www.bureau-viridis.nl/actueel/noordse-woelmuizen-bij-tienhoven>
15. www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/provinciale-0/
16. webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart
17. waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154

2811 GK Reeuwijk

+31 (0)182-395460

KvK 29031331

www.watersnipadvies.info

advies@watersnip.info

